

Milli Məclis və ATƏT PA-nın birgə təşkilatçılığı ilə konfrans keçirilib

Mayın 22-də Milli Məclisin və ATƏT Parlament Assambleyasının birgə təşkilatçılığı ilə "Yaşıl iqtisadiyyat, nəqliyyat əlaqələndirilməsi və dayanıqlı inkişaf vasitəsilə təhlükəsizlik və sabitliyin təşviqində milli parlamentlərin rolu" mövzusunda konfrans keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumata görə, konfransın açılış mərasimində Milli Məclisin deputatı, ATƏT PA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, qurumun İqtisadi məsələlər, Elm, Texnologiya və Ətraf Mühit üzrə Baş Komitəsinin sədri Azy Quliyev tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, ATƏT-in 27 müxtəlif ölkəsindən və 4 beynəlxalq təşkilatdan bir çox nümayəndələrin toplantıya qatıldığını söyləyib.

O, Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarova konfransın keçirilməsinə göstərdiyi dəstəyə və şəxssən iştirakına görə təşəkkürünü ifadə edib. Eyni zamanda ATƏT PA-nın sədri Marqareta Sederfelt, qurumun baş katibi Roberto Montella, habelə Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyel Curoviç və Litva Parlamentinin vitse-spikeri Yonas Yarusitins iştirakından məmnunluğunu bildirib.

Azy Quliyev milli iqtisadiyyatlarda "yaşıl" prinsiplərin həyata keçirilməsində parlamentlərin rolu, bu sahədə əlaqələrin, davamlı inkişafıla bağlı təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyətindən danışdı. O, qeyd edib ki, ATƏT regionunda daha ədalətli, davamlı və təhlükəsiz inkişafın təmin edilməsi üçün qarşıda duran hədəflər və atılacaq addımlar nəzərdən keçirilməlidir. Azy Quliyev milli parlamentlərin və beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilən bu toplantıda dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi üçün "yaşıl" iqtisadiyyat modelinin təbii istiqamətində səs-ləndiriləcək ideyaların önəmli olduğunu deyib. O, tədbirin hazırdakı cəmiyyətlərin üzvlüyü böyük iqtisadi və ekoloji təhlükəsizlik problemlərinin effektiv şəkildə həlli üçün yolların müəyyən edilməsinə töhfə verəcəyinə inamını ifadə edib.

Qeyd olunub ki, bölgəmiz üçün daha davamlı, daha ədalətli və daha təhlükəsiz gələcəyin təmin edilməsi baxımından qarşılıqlı hörmət və etimad üzərində əlaqələrin qurulması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Sonra konfransda Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova çıxış edib.

Azərbaycan Respublikasının parlamentində adından bütünlüklə iştirakçıları salamlayan spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, ölkəmizdə və bütövlükdə ATƏT bölgəsi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən məsələləri müzakirə etmək üçün bir çox parlamentlərin bir araya gəlməsi təqdirəlayiqdir.

O qeyd edib ki, biz millət vəkilləri, xalqlarımızın nümayəndələri olaraq, ölkələrimizin müasir çağırışlara dair mümkün olan ən yaxşı həll yollarını tapmaq sayələrini dəstəkləmək və hər kəs üçün daha yaxşı bir gələcəyə çatmaq üçün imkanların reallaş-

masına kömək etmək üçün məsuliyyət daşıyıq. Bu mənada parlament əməkdaşlıq platformaları bizim öhdəliyimizi və qətiyyətimizi əks etdirir. ATƏT Parlament Assambleyası çərçivəsində dialoqumuz, bu cür konfranslar çərçivəsində fikir və təcrübə mübadiləsi, genişlənmə və sıx əməkdaşlıq üçün yeni ideyalar və perspektivlər yaratmaq baxımından vacibdir.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, ATƏT regionunda mürəkkəb təhlükəsizlik mühiti dövrünün pandemiya-dan sonrakı iqtisadiyyatın bərpasında ki çətinliklər və digər çağırışlarla müşayiət olunduğu bir vaxtda, bu konfrans davamlı inkişafda "yaşıl" iqtisadiyyatın və qarşılıqlı əlaqənin rolu kimi mühüm məsələlərə həsr olunub.

Bu məsələlərə qısa şəkildə münasibətini açıqlayan spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, "yaşıl" texnologiyaların istifadəsi təkcə ətraf mühitin qorunmasını təmin etməyəcək, həm də yeni iqtisadi perspektivlər yaradacaqdır. Bu da davamlı inkişafın bütün aspektlərində müsbət təsir göstərəcək. Əlbəttə ki, inklüziv "yaşıl" iqtisadiyyata keçid istər-istəməz tədricən olacaq və bir çox problemlərlə müşayiət ediləcək. Ancaq irəliləyiş doğru düzgün addımlar ataraq onu sabit və davamlı etmək olar.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, bu, Azərbaycanın gündəmində də mühüm yer tutur. Təbii ətraf mühit və "yaşıl" inkişaf Azərbaycanın 2030-cu ilədək yeni inkişaf strategiyasının beş prioritet istiqamətindən biri kimi müəyyən edilib. Son illərdə bərpa olunan enerji mənbələrinin enerji təchizatında payının əhəmiyyətli dərəcədə artırılması üçün mühüm addımlar atılıb. 2021-ci ildə parlamentimiz "Elektrik enerjisi istehsalında bərpaolunan enerji mənbələrinin istifadəsi haqqında" qanun qəbul edib. Bu gün artıq beynəlxalq tərəfdaşlarla birgə külək və günəş-elektrik stansiyalarının tikintisi üzrə bir neçə layihə həyata keçirilir. "Yaşıl enerji" sahəsində yalnız milli potensialın yaranması deyil, həm də ondan beynəlxalq əməkdaşlığın təşviqində istifadə edilməsi üçün addımlar atılır.

Ötən ilin dekabrında Buxarestdə "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında" saziş imzalanıb. Azərbaycanın nəhəng bərpaolunan enerji resursları ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolunu artıracaq.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin və tranzit marşrutlarının diversifikasiyası və gələcək inkişafı dayanıqlı inkişaf baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi irimiqəyməli nəqliyyat infrastrukturuna layihələri ölkəmizi Orta dənizdə əsas beynəlxalq nəqliyyat-logistika qovşaqlarından birinə çevirib. Nəqliyyat prosedurlarının sadələşdirilməsi, milli və beynəlxalq hüquqi müddəələrdəki boşluqların və çatışmazlıqların aradan qaldırılması kimi praktik tədbirlərin görülməsi dəniz boyunca ticarət əlaqələrinin və biznes fəaliyyətinin daha da genişləndirəcəkdir.

Spiker onu da qeyd edib ki, parlament diplomatiyası ATƏT regionunda və onun hüdüdlərindən kənarında sülhün, təhlükəsizliyin və sabitliyin təşviqi üçün əvəzolunmazdır. Bu diplomatiyanın təməli daşı isə Helsinkiyə Yekun Aktından başlayaraq, ATƏT-in əsas sənədlərində təsbit olunan fundamental norma, prinsip və öhdəliklərə, xüsusilə dövlətlərin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hörmət olmalıdır.

Milli Məclisin Sədri konfrans iştirakçılarına müraciətə diqqətə çatdırıb ki, tədbir iştirakçıları Zəngilan rayonuna səfər edəcəklər. "Siz Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərini Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalın dağıdıcı nəticələrini öz gözlərinizlə görə bilərsiniz. O illər Ermənistanın öz qonşusunun torpaqlarını işğal etdiyi illər kimi onun tarixinin ən utançverici səhifələrindən biri olacaq", - deyər spiker vurğulayıb.

Spiker bildirdi ki, Ermənistan etnik təmizləmə siyasəti həyata keçir-

məklə yanaşı, bu illər ərzində bütün "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında" saziş imzalanıb. Azərbaycanın nəhəng bərpaolunan enerji resursları ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolunu artıracaq.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin və tranzit marşrutlarının diversifikasiyası və gələcək inkişafı dayanıqlı inkişaf baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi irimiqəyməli nəqliyyat infrastrukturuna layihələri ölkəmizi Orta dənizdə əsas beynəlxalq nəqliyyat-logistika qovşaqlarından birinə çevirib. Nəqliyyat prosedurlarının sadələşdirilməsi, milli və beynəlxalq hüquqi müddəələrdəki boşluqların və çatışmazlıqların aradan qaldırılması kimi praktik tədbirlərin görülməsi dəniz boyunca ticarət əlaqələrinin və biznes fəaliyyətinin daha da genişləndirəcəkdir.

2020-ci ildə BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş özüni müdafiə hüququndan istifadə edərək Azərbaycan özü BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnaməsinə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə həyata keçirdi, öz ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi.

Spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan məktubla bu konfransda iştirak edən nümayəndə heyətlərinə müraciət edərək, onlara sabah Zəngilan rayonuna getməyi tövsiyə edib. "Bu sizin öz seçiminizdir. Əgər siz bu səfərə getməyiniz, çox şeylərin şahidi olacaqsınız. Bir tərəfdən, Ermənistanın işğalın nəticələrini, törətdiyi dağıntıları öz gözlərinizlə görə bilərsiniz, digər tərəfdən isə, Azərbaycan hökumətinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə iki il yarım ərzində həyata keçirdiyi irimiqəyməli tikinti-quruculuq işləri ilə tanış olacaqsınız", - deyər Milli Məclisin Sədri konfrans iştirakçılarına xitabla qeyd edib ki, siz bu ərazilərdə olarkən, Azərbaycan hökumətinin güclü siyasi iradəsinin və İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra iki il yarım ərzində yollarda, körpülərdə, elektrik stansiyalarında, məktəblərdə, xəstəxanalarda, yaşayış evlərində aparılan

irimiqəyməli yenidənqurma və bərpa işlərində xalqımızın qətiyyətinin şahidi olacaqsınız. Qısa müddət ərzində inşa edilmiş Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı və regionda yeni nəqliyyat infrastrukturuna çevriləcək Zəngəzur dəhlizi Orta dəniz boyunca nəqliyyat və ticarət sahəsində əməkdaşlığı xeyli genişləndirəcək.

Bu ərazilərdə ətraf mühitə dair "ağıllı şəhərlər və kəndlər" layihələrinin həyata keçirilməsinin ilk uğurlu nümunəsi olan Ağal kəndini ziyarət edəcəksiniz. Və orada keçmiş məburi köçkünlərlə görüşdükdən sonra bu həyat artıq bu torpaqlara qayıdıb.

Çıxışına yekun vuran spiker Sahibə Qafarova bir daha tədbirdə qonaqlarla birlikdə olmaqdan məmnunluğunu ifadə edib və onlara bütün gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Sonra konfransın açılış mərasimində ATƏT PA-nın sədri Marqareta Sederfelt, Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyel Curoviç, ATƏT PA-nın baş katibi Roberto Montella çıxış ediblər.

Qonaqlar konfransın yüksək səviyyədə təşkilinə görə Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova, ATƏT PA-nın Katibliyinə təşəkkürlərini ifadə ediblər. Çıxışçılar tədbirin ATƏT regionunda ətraf mühitin mühafizəsi problemlərinin aradan qaldırılmasına, ekoloji bəhrən şəraitində milli iqtisadiyyatların dayanıqlı inkişafının təmin edilməsinə, sabitliyin qorunmasına töhfə verəcəyinə əminliklərini bildirdilər.

Çıxışlarda iqlim dəyişikliklərinin ölkələrin iqtisadiyyatına, ətraf mühitə, regional təhlükəsizliyə və sabitliyə mənfi təsirdən söhbət açılıb, insan fəaliyyətinin ətraf mühitə təsiri, təbii sərvətlərin istismarının ekoloji nəticələri ilə bağlı fikirlər səsləndirilib. Habelə, COVID-19 pandemiyasının yaratdığı problemlərin, regional münaqişələrin iqtisadi və ekoloji baxımdan ciddi təhlükə doğurduğu deyilib.

Natiqlər "yaşıl" iqtisadiyyatın global və yerli səviyyədə sosial-iqti-

sadi tərəqqinin və ətraf mühitin mühafizəsinin təmin edilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyiblər. Ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunması və ətraf mühitin çirklənməsinin minimuma endirilməsi üçün mütərəqqi üsulların tətbiq edilməsinin önəmli olduğunu vurğulayıb. Onlar alternativ və qeyri-ənənəvi vasitələrlə enerji mənbələrindən yararlanmağın həlli yollarının müəyyən olmasının, bu sahədə potensial imkanlardan daha geniş istifadə etməyin zərurətini qeyd ediblər.

Çıxışlarda ekoloji problemlərin daxili potensial imkanlardan istifadə etməklə aradan qaldırılması ilə yanaşı, ətraf mühitdə baş verən neqativ dəyişikliklərin nəticələrinin global səviyyədə həlli istiqamətində beynəlxalq səylərin artırılmasının və təcrübə mübadiləsinin vacibliyindən bəhs edilib. Bildirilib ki, "yaşıl" iqtisadiyyat, dayanıqlı inkişaf, təhlükəsizliklə bağlı məsələlərin həyata keçirilməsində beynəlxalq əməkdaşlıq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Qeyd olunub ki, ATƏT regionunda təhlükəsiz əməkdaşlığın inkişafı və sabitliyin qorunması üzv ölkələrin tərəq-qisinası, xalqların milli maraqlarına xidmət edir.

Tədbirdə dayanıqlı inkişaf vasitəsi ilə təhlükəsizlik və sabitliyin təmin edilməsində, ətraf mühitin sağlamlaşdırılmasına yönəldilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsində parlamentlərin xüsusi rolu qeyd edilib. Milli parlamentlər tərəfindən bu məsələlərin təşviqi ilə bağlı qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində atılan addımların, bu sahədə təcrübə mübadiləsinin önəmli olduğu bildirilib.

Açılış mərasiminin yekununda Azy Quliyev çıxış edənlərə səs-ləndirdikləri maraqlı fikirlərə görə təşəkkürünü bildirib, konfransın işinə uğurlar arzulayıb, aparılan müzakirələrin faydalı olacağına əminliyini söyləyib.

Sonra tədbir iştirakçıları xatirə foto-ları çəkiblər.

Konfrans öz işini panellərdə davam etdirib.

"Dayanıqlı inkişaf və iqtisadiyyatın bərpasında "yaşıl" konsepsiya və texnologiyaların rolu" mövzusunda həsr olunmuş birinci paneli açan moderator, ATƏT PA-nın İqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit üzrə baş komitəsinin məruzəçisi Qudrun Kuqler (Avstriya) tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşəkkürünü bildirdi. Mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşən moderator "yaşıl" iqtisadiyyata, "yaşıl enerji"yə keçidin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolundan, bu keçidin müasir texnologiyaların və yüksək həyat standartlarının təbii təkan verərindən bəhs edib.

Çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin müavini Səməd Bəşirli, energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov müzakirə olunan mövzu ilə bağlı Azərbaycanı gürünlü işlərdən danışdı.

Sonra paneldə Litva Seyminin vitse-spikeri Jonas Jarutis, Kanada nümayəndə heyətinin üzvü Con Al-daq, ATƏT PA-da Albaniya nümayəndə heyətinin rəhbəri Damian Çikunri, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının baş katibi Asaf Hacıyev çıxış edərək mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

"Dayanıqlı inkişaf naminə beynəlxalq nəqliyyat və ticarətin asanlaşdırılması vasitəsilə təchizat zəncirlərinin davamlılığının gücləndirilməsi" mövzusunda həsr edilmiş ikinci paneldə ATƏT PA-nın vitse-prezidenti və davamlı inkişaf üzrə xüsusi nümayəndə Askar Şakirov (Qazaxistan) moderatorluq edib.

Askar Şakirov giriş nitqində global təbii və humanitar fəlakətlərin dünya iqtisadiyyatını və ekologiyasını ciddi təəssürə uğratmasından söz açıb, bunların qarşısının alınması üçün dövlətlərin birgə səylərinin əhəmiyyətindən danışdı.

Sonra Gürcüstanın ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin üzvü Maka Botçorşvili, İtaliyanın ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin üzvü Mauro Del Barba, BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndirici ofisinin iqtisadi Xərsid Rüstəmov, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Şahin İsmayılov çıxış ediblər, "yaşıl" iqtisadiyyatın beynəlxalq nəqliyyat və logistika sahəsindəki rolu, onun bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə təsirlərindən danışdı.

Panellərdə iştirakçıların mövzu ilə bağlı şərhləri dinlənilib, sualları cavablandırılıb.

Konfransda və onun panellərinin işində Milli Məclisin deputatları, ATƏT Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri Ülviyyə Ağayeva, Əminə Ağazadə, Tural Gəncəliyev, Tahir Mirkişili, Ağalar Vəliyev, Azərbaycanın ATƏT yanında daimi nümayəndəsi Rövşən Sadıqbəyli, ATƏT PA-ya üzv dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"